

ಅಪರೂಪದ ಹೂವು..!

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ತೆಳು ಹಳದಿ ವರ್ಣದ ಹೂವು, ಅಂಥೋರಿಯಂ, ಕೇದಿಗೆಯ ಮಿಶ್ರತಳಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೆ..? ಆದರೆ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದು ಯಾವುದೋ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕಸಿಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಗಿಡ ಅರಳಿಸಿದ ಹೂವಲ್ಲಾ. ಸುಮಾರು 810ವರ್ಷ ಹಳೆಯ ಕೆಸುವಿನ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೂವು. ಕೇವಲ ಪತ್ನೋಡೆ, ಚಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ತಾನೂ ಹೂವು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೇಳುವಂತಿದೆ ಈ ಕೆಸುವಿನ ಗಿಡ..!

ಸುಲೋಚನಾ ವಾದಿರಾಜ್, ಭದ್ರಾವತಿ

ಅಕ್ಕಿ ಮುಡೆ

ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಅಬ್ಬರ ವಿಪರೀತ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಾ ತಂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾಗದ ಬಹುತೇಕ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮುಂತಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರು. ಹೀಗಾಗಿ, ಪೇಟೆಗೆ ಹೋದಾಗಲೇ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಶೇಖರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹುಳುಗಳ ಭಾದೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲು ಭತ್ತದ ಒಣ ಹುಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಇಂತಹ 'ಅಕ್ಕಿಯ ಮುಡೆ' ಹೆಣೆದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬಹಳ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುತ್ತಾರೆ. ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲು ವಾತಾವರಣದ ಧಂದಿಯನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೆಡದಂತೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ.

ಸುಭದ್ರ ನೇಗಿಲೋಣಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ನೀರುಣಿಸುವ 'ಕಲ್ಮರ್ಗಿ'

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಡವಾಣೆಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ನೀರುಣಿಸಲು 'ಕಲ್ಮರ್ಗಿ'ಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಯ ಆಯಾಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಲ್ಮರ್ಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಿನವರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಕಡಿಮೆ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಿಯು ಕೆತ್ತಿ ತಯಾರಿಸಿದ ತೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಲ್ಮರ್ಗಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಕಲ್ಮರ್ಗಿಗಳು ಮೂಲೆ ಸೇರಿವೆ. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ 'ನಾಗರಿಕ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್' ಇವರು, ಮೂಲೆ ಸೇರಿದ 150 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆದಾದ ಕಲ್ಮರ್ಗಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮಠದ ರಥಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಠದ ಸನಿಹ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಡು ಬಿಸಿಲ ಧಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಆದಾಗ ದನಕರುಗಳು, ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳು, ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿ, ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಬಂದು ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಇವರು ನಗರದ ಇತರ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಲ್ಮರ್ಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ನೀರುಣಿಸುವ ನಾಗರಿಕ ಸಮಿತಿಯು 'ಕಲ್ಮರ್ಗಿ ಯೋಜನೆ' ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುಗು ಪಡೆದಿದೆ.

ತಾರಾನಾಥ್ ಮೇಸ್ತ ಶಿರೂರು, ಉಡುಪಿ

